

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžp/19/2012
Identifikačné číslo spisu:	6011201028
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6011201028.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobkyne: S. A., bytom M., Q., zastúpený: JUDr. Michal Matala, advokát so sídlom M. Rázusa 19, Lučenec, proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica, za účasti ďalších účastníkov: 1/ MUDr. Q. K., bytom E. Q. 2/ Mgr. R. K., bytom E., Q., 3/ A. H., bytom K. Q. 4/ Ing. D. O., bytom C., Q., 5/ Ing. Z.B., bytom A. XXXX/X, C. 6/ Ing. O. F., bytom Z. Z., 7/ GZ REAL, a.s., so sídlom Nám. A. Hlinku 25/30, Považská Bystrica, 8/ Katastrálny úrad v Banskej Bystrici, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSUBB 2011-373/558-1:OŠSS,St zo dňa 09.09.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/97/2011-69 zo dňa 23.03.2012, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/97/2011-69 zo dňa 23.03.2012 m e n í tak, že podľa § 250j ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. z r u š u j e rozhodnutie bývalého Krajského stavebného úradu č. KSUBB 2011-373/558-1:OŠSS,St zo dňa 09.09.2011 a v r a c i a v e c žalovanému na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zamietol žalobu žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSUBB 2011-373/558-1:OŠSS,St zo dňa 09.09.2011, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) potvrdil rozhodnutie Mesta Rimavská Sobota č. VYS-ACs-3856/2010-23765/2010 zo dňa 01.10.2010. Stavebný úrad - Mesto Rimavská Sobota podľa § 88 ods. 1 písm. b/ a § 88a ods. 2 stavebného zákona nariadil žalobkyni ako vlastníčke odstránenie rozostavanej stavby (prístavby k hospodárskej budove), situovanej na pozemkoch parc. č. KN - C552/7,552/3,552/4 (podľa geometrického plánu č. 228/2002 zo dňa 21.01.2011: 558/2 a 552/4) v k.ú.

Q., do 31.03.2011.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že vo veci odstránenia stavby stavebný úrad viedol len jedno konanie a vyplýva to priamo aj z textu duplicitného oznámenia o začatí, ktoré obsahuje oznámenie o začatí konania na základe zrušovacieho rozhodnutia žalovaného, ktorý vec vrátil na nové prerokovanie a rozhodnutie. Výzva podľa § 88a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“) na predloženie dokladov o tom, že dodatočné schválenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom bola žalobkyni doručená, doklad o tom sa nachádza v správnom spise a z neho je nepochybné, že v stanovenej lehote takéto doklady predložené neboli.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie a navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. KSUBB 2011-373/558-1:OŠSS,St zo dňa 09.09.2011 a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Namietala, že v písomnom oznámení o začatí konania o odstránení stavby zo dňa 03.09.2010 správny orgán výslovne uviedol, že začína konanie o odstránení stavby podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb., t.j. nové konanie napriek tomu, že už 26.05.2010 oznámil začatie konania o odstránení stavby, ktoré doručil žalobcovi dňa 28.05.2010. Nesprávnym postupom správneho orgánu došlo k stavu, že v druhom konaní vznikla prekážka veci začatej. Obidve konania sa týkajú totožnej veci, odstránenia rozostavanej stavby - prístavby k hospodárskej budove a majú totožných účastníkov konania. Prekážka veci začatej patrí k podmienkam, ktoré bránia správne mu orgánu vec prejednať a vo veci rozhodnúť. Takýto nedostatok podmienky konania nemožno odstrániť, preto mal správny orgán toto druhé konanie v ktoromkoľvek štádiu zastaviť. Zároveň prekážka veci začatej je dôvodom, aby boli zrušené všetky rozhodnutia vydané v tomto konaní a zároveň dôvodom, aby bolo toto konanie zastavené v zmysle § 30 ods. 1 písm. f/ zákona č. 71/1967 Zb. Ďalej namietala, že v druhom konaní neboli vôbec splnené materiálne podmienky na vydanie rozhodnutia o odstránení stavby. Mesto Rimavská Sobota žalobkyňu v tomto druhom konaní vôbec nevyzvalo v zmysle § 88a zákona č. 50/1976 Zb., aby predložila doklady o tom, že dodatočné schválenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom a neuložilo jej na splnenie povinnosti lehotu.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že stavebný úrad viedol vo veci len jedno konanie, čo aj vyplýva z textu duplicitného oznámenia o začatí konania. Nové rozhodnutie Mesta Rimavská Sobota, po vrátení veci nadriadeným správny m orgánom, má taktiež zhodný základ spisovej značky (3856/2010), ktorá je daná pre celé konanie. Nie je pravdou, že by došlo k litispendencii vo vzťahu k predmetu konania, pretože na stavebnom úrade prebiehalo len jediné konanie, nikdy neprebíhali dve konania s rovnakým predmetom. Samotné konanie ako také sa začína na návrh, oznámenie podľa § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. nie je rozhodnutím ani návrhom; z pohľadu stavebného úradu prvého stupňa bolo úkonom, ktorým po vrátení veci žalovaným v zmysle zrušujúceho rozhodnutia začal konať, avšak nie v novom konaní. Vyplýva to nielen zo správneho spisu, ale aj z vydaných správnych rozhodnutí - jedná sa o vec prejednávanú v dôsledku zrušujúceho rozhodnutia žalovaného. V správnom spise sa nachádza výzva na predloženie dokladov o tom, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom, aj s dokladom, že bola žalobkyni doručená. Žalobkyňa však v stanovenej lehote doklady nepredložila. Vedenie konania si zavinila žalobkyňa postupom v rozpore so zákonom. Preto bolo potrebné vziať do úvahy práva a právom chránené záujmy iných účastníkov konania vyjadrenými možnosťou ochrany pred požiar m, umiestnením inžinierskych sietí, rešpektovanie zásad spoluvlastníctva v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a následne po tom, ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá

O.s.p.), vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým prvostupňový rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/97/2011-69 zmenil tak, že podľa § 250j ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. zrušil rozhodnutie bývalého Krajského stavebného úradu č. KSUBB 2011-373/558-1:OŠSS,St zo dňa 09.09.2011 a vracia vec žalovanému na ďalšie konanie.

Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že Mesto Rimavská Sobota rozhodnutím č. VYS-ACs-3856/2010-23765/2010 zo dňa 01.10.2010 nariadilo žalobkyni odstránenie rozostavanej stavby (prístavby k hospodárskej budove) na pozemkoch parc. č. podľa KN-C 552/7, 552/3, 552/4 (podľa geometrického plánu č. 228/2002 zo dňa 21.01.2001: 552/8 a 552/4) v k.ú. Q. za podmienok stanovených rozhodnutím.

Preskúmaním obsahu administratívneho spisu senát zistil, že v spise sa nenachádza fotodokumentácia odstraňovanej stavby, preukazujúca umiestnenie stavby a jej rozhodujúcich väzieb na susedné pozemky a susedné stavby. V administratívnom spise sa nachádza iba neautorizovaná fotodokumentácia predložená MUDr. K. dňa 10.06.2010, ktorej pravosť nebola potvrdená inými dôkaznými prostriedkami.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Sžp/19/2012 zo dňa 18.09.2013 nariadil ohliadku stavieb a pozemkov v rozsahu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Banskej Bystrici č.: KSUBB 2011-373/558-1 :OŠSS, St zo dňa 09.09.2011, v spojení s rozhodnutím mesta Rimavská Sobota č. VYS-ACs-3856/2010-23765/2010 zo dňa 01.10.2010. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky poveril vykonaním ohliadky predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu dňa 24.09.2013, v čase od 11.00 do 16.00 hod.

Výkonanou ohliadkou bolo potvrdené umiestnenie stavby a jej väzby na okolie tak, ako sú zachytené vo fotokópii fotodokumentácie predloženej MUDr. K., ktorá zaznamenáva rodinný dom žalobkyne, ktorý sedlovou strechou zasahuje na strechu garáže vo vlastníctve ďalších účastníkov 1) MUDr. Q. K. a 2) Mgr. R. K.. V danom prípade však aj podľa fotodokumentácie v mieste stretu garáže s rodinným domom sa nachádza pôvodné murivo hospodárskej budovy, na ktorú bolo v minulosti vydané stavebné povolenie. Táto okolnosť priamo ovplyvňuje vyhodnocovanie územných pomerov a umiestnenia odstraňovanej stavby. Územné pomery boli v minulosti vytvorené povolením stavby hospodárskej budovy na hranici pozemku. V minulosti garáž ďalších účastníkov 1) a 2) a hospodárska budova žalobkyne tvorili jeden celok. Vzhľadom na to, ak územné pomery boli vytvorené v minulosti platným stavebným povolením, je nevyhnutné z nich pri umiestnení stavby vychádzať v zmysle § 6 ods. 2 vyhl. č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, stavba je umiestnená na hranici susedných pozemkov.

Ohliadkou bolo zistené, že odstraňovaná stavba pozostáva z povolenej stavby hospodárskej budovy a prístavby k hospodárskej budove (rodinný dom). Stavba tvorí jeden celok - rodinný dom. Z fotodokumentácie i z ohliadky vyplýva, že spornou časťou v prípade kontaktu stavby s garážou je práve časť stavby, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie. V tejto súvislosti nastala otázka určitosť výroku o odstránení stavby, pretože nie je z neho jednoznačne zrejmé, či odstránenie sa týka iba prístavby k hospodárskej budove, ktorá prístavba nie je v napadnutom rozhodnutí jednoznačne identifikovaná. V prípadnom novom rozhodnutí o odstránení stavby musí byť identifikované, či stavba má byť odstránená ako celok, t.j. vrátane časti hospodárskej budovy, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie (v tom prípade musí byť zrušené aj toto stavebné povolenie). Stavba musí byť identifikovaná takým spôsobom, aby v prípade, že dôjde k nútenému výkonu rozhodnutia súdnym exekútorom bolo jednoznačne zrejmé, či má byť odstránené všetko a vytvorený pôvodný stav nezastavaného pozemku, alebo má zostať ponechaná časť hospodárskej budovy, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie.

V ďalšom konaní je však nevyhnutné prihliadať na obsah administratívneho spisu v čase nového rozhodovania. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že stavebníčka doplnila dňa 21.10.2010 stavebnú dokumentáciu i o požiarnotechnické riešenie stretu stavby s garážou. Je potrebné uvedenú časť dokumentácie preskúmať a vyhodnotiť, či vzhľadom na povolenú stavbu hospodárskej budovy je možné stret týchto stavieb riešiť protipožiarňm múrom tak, ako je navrhnuté v stavebnej dokumentácii,

ktorý by súčasne oddelil strechy stavieb. V súdnom konaní súčasne boli zmienené možnosti mimosúdneho urovnania sporných otázok ďalších vlastníkov susedného pozemku a stavby garáže účastníkov 1) a 2) na jednej strane a žalobkyňou na druhej strane. Najvyšší súd v tejto súvislosti zistil, že v stavebnom konaní spor prevažne spočíva v súkromnoprávnej oblasti susedských vzťahov a v rozsahu primeranosti zásahu stavbou do existujúceho stavu. Výkon stavebného práva nevyhnutne so sebou prináša obmedzenie požívacej zložky vlastníckeho práva susedných pozemkov. Vznikom novej stavby dochádza k jej určitému obmedzeniu. Stavebné predpisy (vymedzenie odstupových vzdialeností) sú budované na zásade proporcionality zásahu do dotknutých zložiek vlastníckeho práva susedných pozemkov. Senát preto pre účely ďalšieho konania uvádza východiská k aplikácii právnych predpisov v ďalšej časti tohto stavebného konania.

Námietky vlastníkov susedného pozemku MUDr. Q. K. a Mgr. R. K., týkajúce sa umiestnenia 3 veľkých okien odstraňovanej stavby orientovaných na ich pozemok sú dôvodné. Stavba domu sa nachádza blízko hranice pozemku a orientácia okien výrazne narušuje pohodu nerušeného užívania susedného pozemku ako záhrady. Vzhľadom na to, že pri stavbe rodinného domu nebola dodržaná odstupová vzdialenosť, je vylúčená možnosť riešenia vzniknutej situácie ponechaním okien obytných miestností s rastrovanou výplňou, ale okná musia byť úplne odstránené a nahradené stavebnou výplňou. Stavebníčka musí nájsť iné stavebnotechnické riešenie na presvetlenie predmetných miestností, prípadne zmeniť účelové využitie týchto miestností, pokiaľ má mať stavba nezmenené umiestnenie vo vzťahu k susednému pozemku.

Pokiaľ ide o vedenie inžinierskych sietí cez spoločný dvor parc. C-KN č. 552/6 k.ú. Q., ide spoločný pozemok, ktorý umožňuje prístup k ostatným pozemkom a jeho úžitková hodnota je značne redukovaná práve na možnosti pešieho prístupu a na charakter obslužnej nehnuteľnosti, ktorá je práve predurčená na budovanie inžinierskych sietí. Obmedzená úžitková hodnota pozemku musí byť rovnako prístupná všetkým spoluvlastníkom. Najvyšší súd preto nezistil prekážku, pre ktorú by stavebníčka nemohla viesť inžinierke siete cez tento pozemok, ak bude mať k tomu súhlas spoluvlastníka pozemku. Vedením inžinierskych sietí v danom prípade nedochádza k podstatnej zmene charakteru pozemku a spôsobu užívania. Ide o obslužnú nehnuteľnosť. Námietky časti spoluvlastníkov proti takémuto využitiu spoločného dvora senát hodnotí ako účelové a obmedzujúce práva ostatných spoluvlastníkov. Charakter tejto nehnuteľnosti - úzky k prístupu k odstraňovanej stavbe súčasne limituje možnosť budúceho využitia odstraňovanej stavby na podnikateľské účely, pri ktorých sa vyžaduje prístup verejnosti do tejto stavby.

Podľa § 88a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. ak vlastník stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

Uvedené ustanovenie nie je vyjadrením koncentračnej zásady. Nemožno z neho vyvodzovať, že ak vlastník stavby požadované doklady predloží po určenej lehote tak, že odvolací stavebný úrad už na tieto doklady neprihliada. Uvedené ustanovenie by muselo obsahovať výslovnú formuláciu, že na neskôr predložené doklady sa neprihliada. Odvolacie stavebné konanie je ovládané všeobecným princípom úplnej apelácie podľa § 140 zák. č. 50/1976 Zb. v spojení s § 59 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. zákona o správnom konaní, podľa ktorého „odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni“. Vzhľadom na to odvolací stavebný orgán rozhoduje podľa skutkového stavu veci v čase jeho rozhodovania (okrem skutočností, na ktoré sa vzťahuje explicitná koncentračná zásada napr. v územnom rozhodnutí § 42 ods. 5 zák. č. 50/1976 Zb. - to však nie je predmetom tohto konania).

Na pojednávaní pred najvyšším súdom dňa 10.10.2013 poverená pracovníčka žalovaného potvrdila, že dodatočne žalobkyňou predložená stavebná dokumentácia nebola vyhodnocovaná, pretože žalobkyňa tieto doklady predložila stavebnému úradu až po vydaní prvostupňového rozhodnutia dňa 21.10.2010.

Stavebný úrad zistil, že požiarnebezpečný priestor stavby zasahuje na susednú parcelu a na susednú garáž, medzi garážou a rodinným domom nie je dodržaná odstupová vzdialenosť, nie je dodržaná odstupová vzdialenosť stavby - rodinného domu od spoločných hraníc pozemkov podľa § 6 ods. 3

vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, stavba je umiestnená na hranici susedných pozemkov. Odvolací stavebný úrad vzhľadom na skutočnosť, že nesprávne vychádzal z existencie koncentračnej zásady v § 88a ods. 2 zák. č. 50/1976 Zb., dodatočne predložené požiarnotechnické podklady nevyhodnocoval. Je nevyhnutné zdôrazniť, že dikcia ust. § 88a ods. 2 zák. č. 50/1976Zb. k takémuto výkladu zvádza. Existenciu koncentračnej zásady nie je možné implicitne vyvodzovať. Naopak, musí byť explicitne vyjadrená zákonným ustanovením. Koncentračná zásada v administratívnom konaní predstavuje obmedzenie obsahu práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, a preto musí byť uvedená výslovne zákonom.

Po vyhodnotení všetkých okolností senát dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho stavebného orgánu bolo predčasné a nevychádzalo zo skutkového stavu v čase jeho rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Žalobkyni, ktorá mala procesne úspech v konaní súd nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa nárok na náhradu trov konania. Dôvody spočívajú v samotnom predmete konania. Predložením dokladov až v štádiu odvolacieho stavebného konania zavinila vznik sporu. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa nerešpektovala dôsledne výzvy stavebného úradu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný